

PROIECT DE LEGE
privind reglementarea relațiilor de familie
- Codul Familiei -

- Art.1 În România statul are obligația să respecte și să ocrotească căsătoria și familia.
Autoritățile publice sunt datorate ca, prin măsuri economice și sociale, să sprijine întemeierea, dezvoltarea și consolidarea familiei.
- Art.2 Statul are obligația să respecte dreptul fiecărei persoane la intimitatea vieții private și familiale.
- Art.3 Statul are obligația să apere interesele mamei și ale copilului și este responsabil pentru creșterea, educarea și formarea tinerilor.
- Art.4 Prezentul Cod este structurat în părți, capitole și secțiuni, după cum urmează:

Partea I	Căsătoria
Capitolul I	Încheierea căsătoriei
Capitolul II	Nulitatea căsătoriei
Capitolul III	Efectele căsătoriei
Secțiunea I	Drepturile si obligațiile personale ale soților
Secțiunea a II-a	Drepturile si obligațiile patrimoniale ale soților
Capitolul IV	Desfacerea căsătoriei
Partea a II-a	Rudenia
Capitolul I	Dispoziții generale
Capitolul II	Filiația
Secțiunea I	Filiația față de mamă
Secțiunea a II-a	Filiația față de tată
Secțiunea a III-a	Situația legală a copilului
Capitolul III	Adopția
Capitolul IV	Obligația de întreținere
Partea a-III-a	Ocrotirea celor lipsiți de capacitate, a celor cu capacitate restrânsă si a altor persoane
Capitolul I	Ocrotirea minorului
Secțiunea II	Drepturile si îndatoririle părinților față de copiii minori
Secțiunea a II-a	Tutela minorului
Capitolul II	Interdicția
Capitolul III	Curatela
Capitolul IV	Autoritatea tutelară
Dispoziții finale	

Art.5 În prezenta lege, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

- a) prin *căsătorie* se înțelege uniunea legală, liber consimțită, dintre un bărbat și o femeie care se hotărăsc să întemeieze o familie.
- b) prin *familie* se înțelege comunitatea umană formată, ca rezultat al căsătoriei, din soți și din copii acestora, bazată pe relații de afecțiune, prietenie și asistență reciprocă - morală și materială - între membrii ei.
- c) prin *separare juridică* se înțelege suspendarea acțiunii de divorț prin hotărâre judecătorească pentru o perioadă de maxim un an.
- d) prin *divorț* se înțelege desfacerea căsătoriei prin hotărâre judecătorească, la cererea unuia sau ambilor soți.
- e) prin *bun comun* se înțelege orice bun dobândit în timpul căsătoriei de oricare dintre soți de la data dobândirii lui.
- f) prin *bun propriu* se înțelege orice bun dobândit înaintea căsătoriei precum și anumite bunuri dobândite în timpul căsătoriei conform prevederilor prezentei legi.
- g) prin *rudenie* se înțelege legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană - *rudenie în linie dreaptă* - sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun - *rudenie colaterală*.
- h) prin *filiație* se înțelege legătura de rudenie în linie dreaptă ce unește pe copil față de tată sau față de mamă.
- i) prin *obligația de întreținere* se înțelege raportul juridic în temeiul căruia orice persoană îndreptățită poate cere instanței de judecată să impună persoanei obligate de lege să plătească întreținerea.
- j) prin *încredințarea minorilor* se înțelege măsura instanței de judecată prin care minorul este încredințat unuia dintre părinți, unor rude, unor alte persoane ori unei instituții de ocrotire a minorilor.
- k) prin *adopecție* se înțelege o măsură specială de protecție a drepturilor copilului prin care se stabilește filiația între cel care adoptă și copil, precum și rudenia dintre copil și rudele adoptatorului.
- l) prin *autoritate tutelară* se înțelege instituția publică, aflată în subordinea consiliilor locale, de ocrotire a persoanelor aflate sub tutelă și curatelă.
- m) prin *tutelă* se înțelege instituția de ocrotire a minorului care este lipsit de îngrijire părintească și a persoanelor lipsite de capacitate de exercițiu.
- n) prin *curatelă* se înțelege instituția de ocrotire a persoanelor care au capacitate de exercițiu, dar care, din cauza bătrâneții, a bolii sau a unei infirmități fizice, nu poate personal să-și administreze bunurile sau să-și apere interesele în condiții mulțumitoare.
- o) prin *interdicție* se înțelege măsura legală de ocrotire a persoanelor fizice lipsite de discernământ din cauza unor probleme de sănătate mintală.

PARTEA I
CĂSĂTORIA
CAPITOLUL I
ÎNCHEIEREA CĂSĂTORIEI

Art.6 Numai căsătoria încheiată în fața ofițerului de stare civilă dă naștere drepturilor și obligațiilor de soți prevăzute în prezentul cod.

Art.7 Bărbatul se poate căsători numai dacă a împlinit vârsta de optsprezece ani, iar femeia numai dacă a împlinit saispzezece ani.

Cu toate acestea, femeia care a împlinit vârsta de 15 ani se poate căsători în temeiul unui aviz medical și a unei aprobări emisă de Consiliul Local în a cărui rază teritorială își are domiciliul, respectiv de Consiliul Municipiului București.

Art.8 Este oprit să se căsătorească bărbatul sau femeia care este căsătorită.

Art.9 Este oprită căsătoria între rudele în linie dreaptă, precum și între cele în linie colaterală până la al patrulea grad inclusiv.

Pentru motive temeinice, căsătoria între rudele în linie colaterală de gradul al patrulea poate fi încuviințată de Consiliul Local în a cărui rază teritorială își are domiciliul, respectiv de Consiliul Municipiului București.

Art.10 Este oprită căsătoria:

a) între cel care înfiază sau ascendenții lui, de o parte, și cel înfiat ori descendenții acestuia, de alta;

b) între copiii celui care înfiază, pe de o parte, și cel înfiat sau copiii acestuia, pe de alta;

c) între cei înfiați de aceeași persoană.

Pentru motive temeinice, căsătoria între persoanele prevăzute la lit. b) și c) de mai sus poate fi încuviințată potrivit dispozițiilor art. 9 alin. 2.

Art.11 În timpul tutelei, căsătoria este oprită între tutore și persoana minoră ce se află sub tutela sa.

Art.12 Este oprită căsătoria persoanei aflate în imposibilitatea asumării faptelor sale datorită unor probleme de sănătate mintală.

Art.13 Căsătoria nu se va încheia dacă viitorii soți nu declară că și-au comunicat reciproc starea sănătății lor. În cazul în care, prin lege specială, este oprită căsătoria celor suferinzi de anumite boli, se vor aplica dispozițiile acelei legi.

Art.14 Căsătoria se încheie în fața ofițerului de stare civilă al Consiliului Local al comunei, orașului, municipiului sau sectorului Municipiului București, în cuprinsul căruia se află domiciliul sau reședința oricăruia dintre viitorii soți.

Art.15 Cei care vor să se căsătorească vor face, personal, declarația de căsătorie la serviciul de stare civilă la care urmează a se încheia căsătoria.

Dacă unul sau ambii soți nu se află în localitatea unde urmează a se încheia căsătoria, aceștia au posibilitatea de a face declarația de căsătorie la serviciul de stare civilă al localității unde se află, urmând a fi transmisă din oficiu serviciului de stare civilă competent pentru încheierea căsătoriei.

În cazul în care, unul sau ambii soți se află în afara granițelor statului român, aceștia vor putea face declarația de căsătorie la cea mai apropiată ambasadă sau serviciu consular. Transmiterea declarației se va face și în acest caz conform alin 2.

Art.16 În declarația de căsătorie, viitorii soți vor arăta că nu există nici o piedică legală la căsătorie. Odată cu declarația de căsătorie, ei vor prezenta dovezile cerute de lege.

Art.17 În aceeași zi cu primirea declarației de căsătorie, ofițerul de stare civilă va dispune publicarea acesteia, prin afișarea în extras, într-un loc special amenajat, la sediul primăriei unde urmează să se încheie căsătoria.

Extrasul din declarația de căsătorie va cuprinde, în mod obligatoriu: data afișării, datele de stare civilă ale viitorilor soți, precum și înștiințarea că orice persoană poate face opunere la căsătorie, în termen de 10 zile de la data afișării.

Art.18 Orice persoană poate face opunere la căsătorie, dacă există o piedică legală ori dacă alte cerințe ale legii nu sunt îndeplinite.

Opunerea la căsătorie se va face numai în scris, cu arătarea dovezilor pe care ea se întemeiază.

Art.19 Ofițerul de stare civilă nu va oficia căsătoria dacă cerințele legii nu sunt îndeplinite.

Art.20 Căsătoria se încheie prin consimțământul viitorilor soți. Aceștia sunt obligați să fie prezenți împreună, însoțiți de doi martori, la sediul serviciului de stare civilă, pentru a-și da consimțământul personal și în mod public în fața ofițerului de stare civilă.

În cazuri speciale și pentru motive temeinice, ofițerul de stare civilă poate decide oficierea căsătoriei și în afara sediului serviciului de stare civilă, cu respectarea condițiilor prevăzute în alin. 1.

Art.21 Ofițerul de stare civilă, luând consimțământul viitorilor soți, va întocmi de îndată în registrul actelor de stare civilă actul de căsătorie, care se semnează de către soți, de cei doi martori și de către ofițerul de stare civilă.

Art.22 Căsătoria nu poate fi dovedită decât prin certificatul de căsătorie, eliberat pe baza actului întocmit în registrul actelor de stare civilă.

CAPITOLUL II NULITATEA CĂSĂTORIEI

Art.23 Este nulă căsătoria încheiată cu încălcarea dispozițiilor prevăzute în Art. 7, 8, 9, 10 lit. a, 13, 17 și 20 .

Art.24 Căsătoria încheiată împotriva dispozițiilor privitoare la vârsta legală nu va fi declarată nulă dacă, între timp, acela dintre soți care nu avea vârsta cerută pentru căsătorie a împlinit-o ori dacă sotia a dat naștere unui copil sau a rămas însărcinată.

Art.25 Căsătoria poate fi anulată la cererea soțului al cărui consimțământ a fost viciat prin eroare, prin violenție sau prin violență.

Anularea căsătoriei din aceste cauze poate fi cerută de cel al cărui consimțământ a fost viciat, în termen de 6 luni de la încetarea violentei ori de la descoperirea erorii sau a violenței.

Art.26 În cazul în care sotul unei persoane declarate moartă s-a recăsătorit și, după aceasta, hotărârea declarativă de moarte este anulată, căsătoria cea nouă rămâne valabilă. Prima căsătorie este desfacută pe data încheierii noii căsătorii..

Art.27 Sotul care a fost de bună-credință la încheierea căsătoriei, declarată nulă sau anulată, păstrează, până la data când hotărârea instanței judecătorești rămâne definitivă, situația unui sot dintr-o căsătorie valabilă.

Declararea nulității căsătoriei nu are nici o urmare în privința copiilor, care își păstrează situația de copii din căsătorie.

Art.28 În cazul prevăzut în Art. 27 alin. 1 cererea de întreținere a sotului de bună-credință și raporturile patrimoniale dintre bărbat și femeie sunt supuse, prin asemănare, dispozițiilor prevăzute la divorț.

Tot astfel, în cazul prevăzut în Art. 27 alin. 2 se vor aplica, prin asemănare, dispozițiile prevăzute la divorț, în ce privește drepturile și obligațiile dintre părinți și copii.

CAPITOLUL III EFECTELE CĂSĂTORIEI

Secțiunea I

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PERSONALE ALE SOTILOR

Art.29 Odată cu încheierea căsătoriei, ambii soți se bucură de aceleași drepturi și își asumă aceleași obligații.

Sotii sunt obligati ca in timpul casatoriei sa actioneze în scopul prevenirii si combaterii violentelor in familie, acestea fiind sanctionate conform prevederilor legii penale.

Art.30 Sotii hotărăsc de comun acord în tot ceea ce privește căsătoria.

Art.31 La încheierea căsătoriei, viitorii soți vor declara în fața ofițerului de stare civilă, numele pe care s-au hotărât să-l poarte în timpul căsătoriei.

Sotii pot să-si păstreze numele lor reunite dinaintea căsătoriei, să ia numele unuia sau altuia dintre ei sau numele lor reunite.

Art.32 Sotii sunt obligati să poarte în timpul căsătoriei numele comun declarat. Dacă sotii s-au învoit să poarte în timpul căsătoriei un nume comun si l-au declarat la încheierea căsătoriei potrivit dispozitiilor Art. 30 din codul de fată, fiecare dintre soti nu va putea cere schimbarea acestui nume, pe cale administrativă, decât cu consimțământul celuilalt sot.

Sectiunea a II-a

DREPTURILE SI OBLIGATIILE PATRIMONIALE ALE SOTILOR

Art.33 Fiecare dintre soți are obligația să contribuie, în raport cu propriile mijloace sau capacități - profesionale, financiare sau de orice altă natură - la nevoile familiei.

Art.34 Prin uniune consensuală se înțelege relația dintre un bărbat necăsătorit și o femeie necăsătorită, care conviețuiesc împreună fără îndeplinirea formelor legale de căsătorie.

Uniunea consensuală, dovedită cu probe, după o perioadă neîntreruptă de 10 ani, atrage în ceea ce privește regimul patrimonial al bunurilor, consecințele juridice prevăzute în prezenta secțiune.

Art.35 Sotii sunt obligati să contribuie, în raport cu mijloacele fiecăruia, la cheltuielile căsniciei.

Art.36 Viitorii soți au dreptul de a stabili de comun acord printr-un contract premarital regimul patrimonial al bunurilor dobândite în timpul căsătoriei. În absenta unui asemenea contract, se aplica disp. art. 41.

Contractul premarital se încheie în fața unui notar public în perioada dintre data depunerii actelor la sediul serviciului de stare civilă și data încheierii căsătoriei.

Contractul premarital se poate desface în timpul căsătoriei prin voința liber exprimată a soților în fața unui notar public.

Calitatea de bun comun nu trebuie să fie dovedită.

Art.37 Nu sunt bunuri comune, ci bunuri proprii ale fiecărui sot:

- a) bunurile dobândite înainte de încheierea căsătoriei;
- b) bunurile dobândite în timpul căsătoriei prin mostenire, legat sau donatie, afară numai dacă dispunătorul a prevăzut că ele vor fi comune;
- c) bunurile de uz personal si cele destinate exercitării profesiunii unuia dintre soti;
- d) bunurile dobândite cu titlu de premiu sau recompensă, manuscrisele stiintifice sau literare, schitele si proiectele artistice, proiectele de inventii sau inovatii, precum si alte asemenea bunuri;
- e) indemnitatea de asigurare sau despăgubirea pentru pagube pricinuite persoanei;
- f) valoarea care reprezintă si înlocuieste un bun propriu sau bunul în care a trecut această valoare.

Art.38 Sotii raspund cu bunurile comune pentru:

- a) cheltuielile făcute cu administrarea oricăruia dintre bunurile comune;
- b) obligatiile ce au contractat împreună;
- c) obligatiile contractate de fiecare dintre sotii pentru împlinirea nevoilor obisnuite ale căsniciei;
- d) repararea prejudiciului cauzat prin însusirea de către unul dintre sotii a unor bunuri proprietate publică, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale sotilor.

Art.39 . Bunurile comune nu pot fi urmărite de creditorii personali ai unuia dintre sotii. Cu toate acestea, după urmărirea bunurilor proprii ale sotului debitor, creditorul său personal poate cere împărțirea bunurilor comune, însă numai în măsura necesară pentru acoperirea creanței sale. În acest din urmă caz, bunurile atribuite prin împărțire fiecărui sot devin proprii.

Art.40 Sotii administrează si folosesc împreună bunurile comune si dispun tot astfel de ele.

Oricare dintre sotii, exercitând singur aceste drepturi, este socotit că are si consimțământul celuilalt sot. Cu toate acestea, nici unul dintre sotii nu poate înstrăina si nici nu poate greva un teren sau o constructie ce face parte din bunurile comune dacă nu are consimțământul expres al celuilalt sot.

Art.41 La desfacerea căsătoriei bunurile comune se împart între soți potrivit înțelegerii dintre aceștia. Dacă soții nu cad de comun acord asupra împărțirii lucrurilor comune, va hotărî instanța judecătorească.

Pentru motive temeinice, bunurile comune, în întregime sau numai o parte dintre ele, se pot împărți prin hotărâre judecătorească si în timpul căsătoriei. Bunurile neîmpărțite, precum si cele ce se vor dobândi ulterior, sunt bunuri comune.

CAPITOLUL IV DESFACEREA CĂSĂTORIEI

Art.42 Căsătoria încetează prin moartea unuia dintre sotii sau prin declararea judecătorească a morții unuia dintre ei. Căsătoria se poate desface prin divorț.

Art.43 În baza unor motive temeinice, instanța judecătorească poate desface căsătoria prin divorț atunci când constată deteriorarea raporturilor dintre soți de natură a face imposibilă continuarea căsătoriei.

Art.44 În urma introducerii acțiunii de divorț, instanța de judecată poate pronunța la cererea ambilor soți, o hotărâre de separare juridică pentru o perioadă de maxim un an. În timpul separării juridice acțiunea de divorț se suspendă.

Separarea juridică încetează la data stabilită de instanță sau odată cu renunțarea la acțiunea de divorț.

Art.45 La cererea ambilor soți, bunurile dobândite în nume propriu de fiecare dintre ei în timpul separării juridice nu au titlul de bunuri comune și nu sunt supuse partajului în urma divorțului.

Art.46 În timpul separării juridice, soții nu sunt exceptați de la nici unul din drepturile și obligațiile prevăzute în prezenta lege. Deasemenea, în această perioadă soții au datoria să întreprindă tot ceea ce este necesar pentru salvarea căsătoriei și, acolo unde este cazul, pentru protejarea copiilor în vederea evitării situațiilor conflictuale , al aplanării celor create si al evitării violențelor în familie, precum si a consecințelor acestora.

Art.47 Divorțul poate fi pronunțat si numai pe baza acordului ambilor sotii, dacă sunt îndeplinite următoarele conditii:

a) până la data cererii de divort a trecut cel puțin un an de la încheierea căsătoriei și

b) nu există copii minori rezultați din căsătorie.

Oricare dintre soți poate cere divortul atunci când starea sănătății sale face imposibilă continuarea căsătoriei. La soluționarea cererilor accesorii divortului, referitoare la încredințarea copiilor minori, obligația de întreținere și folosirea locuinței, instanța va ține seama și de interesele minorilor.

Art.48 Căsătoria este desfăcută din ziua când hotărârea prin care s-a pronunțat divortul a rămas irevocabilă.

Fată de cel de-al treilea, efectele patrimoniale ale căsătoriei încetează de la data când s-a făcut mențiune despre hotărârea de divort pe marginea actului de căsătorie sau de la data când ei au cunoscut divortul pe altă cale.

Art.49 La desfacerea căsătoriei soții pot decide de comun acord ca soțul care, potrivit art. 31 a purtat în timpul căsătoriei numele de familie al celuilalt sot, să poarte acest nume și după desfacerea căsătoriei.

Instanța judecătorească va lua act de această decizie prin hotărârea de divort. Instanța, pentru motive temeinice, poate să încuviințeze acest drept chiar în lipsa unei decizii comune a sotilor. Dacă soții nu au decis de comun acord ca ambii să poarte același nume și după desfacerea căsătoriei sau dacă instanța nu a încuviințat aceasta în lipsa deciziei comune, fiecare dintre soți va purta numele avut înainte de căsătorie.

Art.50 Soții își datorează întreținere până la desfacerea căsătoriei în condițiile prevăzute de art. 48.

Soțul divorțat are dreptul la întreținere și după desfacerea căsătoriei, dacă la data pronunțării divorțului se află în una din următoarele situații:

- a) imposibilitate de a obține un venit total net superior salariului minim pe economie, cauzată de incapacitate de muncă, handicap sau vârstă;
- b) șomaj sau fără loc de muncă și având încredințat spre creștere și educare cel puțin un copil minor;

Întreținerea datorată potrivit dispozițiilor Alin 2 poate fi stabilită până la o treime din venitul total net al soțului obligat la plata ei, potrivit cu nevoia celui care o cere și cu mijloacele celui care urmează a o plăti. Această întreținere, împreună cu întreținerea datorată copiilor, nu va putea depăși jumătate din venitul total net al celui obligat la plata.

Dreptul la întreținere se sistează prin recăsătorirea soțului îndreptățit să o primească sau odată cu încetarea situațiilor prevăzute la alin 2.

Art.51 Instanța judecătorească va hotărî, odată cu pronunțarea divortului, căruia dintre părinți vor fi încredințati copiii minori. În acest scop, instanța va asculta părinții și autoritatea tutelară și, ținând seama de interesele copiilor, pe care de asemenea îi va asculta dacă au împlinit vârsta de zece ani, va hotărî pentru fiecare dintre copii, dacă va fi încredințat tatălui sau mamei. În situații speciale, copiii pot fi încredințați unor rude ori unor alte persoane, cu consimțământul acestora, sau unor instituții de ocrotire.

Totodată, instanța judecătorească va stabili contribuția financiară a fiecărui părinte la creșterea, educarea și formarea profesională a copiilor.

Decizia de comun acord a părinților cu privire la încredințarea copiilor și la contribuția fiecărui părinte la cheltuielile de creștere, educare, învățatură și pregătire profesională a acestora va produce efecte numai dacă a fost încuviințată de instanța judecătorească.

Art.52 Părintele divorțat, căruia i s-a încredințat copilul, exercită cu privire la acesta drepturile părintești.

Când copilul a fost încredințat unei alte persoane sau unei institutii de ocrotire, instanța judecătorească va stabili care dintre părinți va exercita dreptul de a-i administra bunurile și de a-l reprezenta sau de a-i încuviința actele.

Persoana sau institutia de ocrotire căreia i s-a încredințat copilul va avea față de acesta numai drepturile și îndatoririle ce revin părinților privitor la persoana copilului. Dispozițiile Art. 96 se aplică prin asemănare.

Părintele divorțat, căruia nu i s-a încredințat copilul, păstrează dreptul de a avea legături personale cu acesta. Deasemenea, acesta are dreptul de a urmări și de a se implica în creșterea, educarea și formarea lui profesională.

Art.53 În cazul schimbării împrejurărilor, la cererea oricăruia dintre părinți sau a copilului, dacă acesta a împlinit vârsta de paisprezece ani, a autorității tutelare sau a vreunei institutii de ocrotire, instanța judecătorească va putea modifica măsurile privitoare la drepturile și obligațiile personale sau patrimoniale între părinții divorțati și copii.

Modificarea măsurilor luate potrivit dispozițiilor art. 51, alin 1 și 2 se va face cu respectarea cerințelor prevăzute de dispozițiile menționate.

TITLUL II RUDENIA CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Art.54 Rudenia este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz rudenia este în linie dreaptă, iar în al doilea rând colaterală. Rudenia în linie dreaptă poate fi ascendentă sau descendentă.

Art.55 Gradul de rudenie se stabilește astfel:

- a) în linie dreaptă, după numărul nasterilor; astfel, fiul și tatăl sunt rude de gradul întâi, nepotul de fiu și bunicul sunt rude de gradul al doilea;
- b) în linie colaterală, după numărul nasterilor, urcând de la una dintre rude până la ascendentul comun și coborând de la acesta până la cealaltă rudă; astfel, frații sunt rude de gradul al doilea, unchiul și nepotul de gradul al treilea, verii primari de gradul al patrulea.

CAPITOLUL II FILIATIA Secțiunea I FILIATIA FATĂ DE MAMĂ

Art.56 Filiația față de mamă rezultă din faptul nasterii. Ea se dovedește prin certificatul constatator al nasterii.

Art.57 Dacă nașterea nu a fost înregistrată în registrul de stare civilă ori dacă copilul a fost trecut în registrul de stare civilă ca născut din părinți necunoscuți, mama poate recunoaște pe copil.

Recunoașterea se poate face fie prin declarație la serviciul de stare civilă, fie printr-un înscris autentic, fie prin testament.

Recunoașterea, chiar făcută prin testament, nu se poate revoca.

Art.58 Recunoașterea care nu corespunde adevărului poate fi contestată de orice persoană interesată.

Art.59 În cazul în care, din orice împrejurări, dovada filiatiei față de mamă nu se poate face prin certificatul constatator al nasterii, ori în cazul în care se contestă realitatea celor cuprinse în certificatul constatator al nasterii, dovada filiatiei față de mamă se poate face în fața instanței judecătorești prin orice mijloc de probă.

Art.60 Copilul nu poate reclama o stare civilă contrară celeia care rezultă din certificatul de naștere și folosirea stării civile conforme cu acest certificat. De asemenea, nimeni nu poate contesta starea civilă a copilului care are folosirea unei stări civile conforme cu certificatul său de naștere.

Art.61 Acțiunea pentru stabilirea filiatiei față de mamă aparține numai copilului; ea poate fi pornită de reprezentantul legal, în cazul în care copilul este minor sau pus sub interdicție. Dreptul de a porni acțiunea pentru stabilirea filiatiei față de mamă nu trece asupra mostenitorilor copilului; ei pot continua acțiunea pornită de acesta. Acțiunea pentru stabilirea filiatiei tată de mamă poate fi pornită și împotriva mostenitorilor pretensei mame. Acțiunea nu se prescrie în timpul vieții copilului.

Sectiunea a II-a **FILIATIA FATĂ DE TATĂ**

Art.62 Copilul născut în timpul căsătoriei are ca tată pe sotul mamei. Copilul născut după desfacerea, declararea nulității sau anularea căsătoriei are ca tată pe fostul sot al mamei, dacă a fost conceput în timpul căsătoriei și nașterea sa a avut loc înainte ca mama să fi intrat într-o nouă căsătorie. Dispozițiile Art. 60 sunt aplicabile și situațiilor prevăzute în prezentul articol.

Art.63 Paternitatea poate fi tăgăduită, dacă este cu neputință ca sotul mamei să fie tatăl copilului. Acțiunea în tăgăduirea paternității poate fi pornită numai de sot; mostenitorii acestuia pot continua acțiunea pornită de el. Dacă sotul este pus sub interdicție, acțiunea va putea fi pornită de tutore, însă numai cu încuviințarea autorității tutelare. În toate cazurile, mama copilului va fi citată.

Art.64 Acțiunea în tăgăduirea paternității se prescrie în termen de șase luni de la data când tatăl a cunoscut nașterea copilului. În cazul în care, mai înainte de împlinirea acestui termen, tatăl a fost pus sub interdicție, un nou termen curge pentru tutore de la data când acesta a aflat despre nașterea copilului.

Dacă acțiunea nu a fost pornită de acesta, ea poate fi pornită de tată după ce i s-a ridicat interdicția, înăuntrul unui nou termen de șase luni.

Art.65 Filiația față de tată se stabilește, în afară de cazurile prevăzute în Art. 62, prin recunoaștere sau hotărâre judecătorească.

Art.66 Copilul conceput și născut în afară de căsătorie poate fi recunoscut de către tatăl său; după moartea copilului, acesta poate fi recunoscut numai dacă a lăsat descendenți firești. Recunoașterea se face prin declarație făcută la serviciul de stare civilă, fie odată cu înregistrarea nasterii, fie după această dată; recunoașterea poate fi făcută și prin înscris autentic sau prin testament. Recunoașterea, chiar făcută prin testament, nu se poate revoca.

Art.67 Recunoașterea care nu corespunde adevărului poate fi contestată de orice persoană interesată. Dacă recunoașterea este contestată de mamă, de cel recunoscut sau de descendentii acestuia, dovada paternității este în sarcina autorului recunoașterii sau a mostenitorilor săi.

Art.68 Acțiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei aparține copilului și se porneste în numele său de către mamă, chiar dacă este minoră, ori de reprezentantul lui legal.

Dreptul de a porni actiunea în stabilirea paternității nu trece asupra mostenitorilor copilului; ei pot continua actiunea pornită de acesta.

Actiunea în stabilirea paternității poate fi pornită si împotriva mostenitorilor pretinsului tată.

Art.69 Actiunea în stabilirea paternității din afara căsătoriei poate fi pornită în termen de un an de la nasterea copilului.

Dacă, în cazul prevăzut în Art. 63 alin. 1, un copil a pierdut calitatea de copil din căsătorie prin efectul unei hotărâri judecătorești, termenul de un an pentru pornirea actiunii în stabilirea paternității din afara căsătoriei va curge de la data când acea hotărâre a rămas definitivă.

În cazul în care mama a convietuit cu pretinsul tată ori dacă acesta din urmă a prestat copilului întreținere, termenul de un an va curge de la încetarea convietuirii ori a întreținerii.

Art.70 Timpul cuprins între a trei suta si a o suta optzecea zi dinaintea nasterii copilului este timpul legal al concepțiunii.

El se socoteste de la zi la zi.

Sectiunea a III-a **SITUATIA LEGALĂ A COPILULUI**

Art.71 Copilul din căsătorie ia numele comun al părintilor.

Dacă părintii nu au un nume de familie comun, copilul va lua numele de familie al unuia dintre ei ori numele lor reunite. În acest caz, numele copilului se va stabili prin învoiala părintilor si se va declara, odată cu nasterea copilului, la serviciul de stare civilă. În lipsa unei asemenea învoieli, autoritatea tutelară de la domiciliul copilului va hotărî, ascultând pe părinti, dacă copilul va purta numele unuia dintre ei sau numele lor reunite.

Art.72 Copilul din afara căsătoriei a cărui filiatie a fost stabilită prin recunoastere sau prin hotărâre judecătorească are, față de părinte si rudele acestuia, aceeași situatie ca si situatia legală a unui copil din căsătorie.

Art.73 Copilul din afara căsătoriei dobândește numele de familie al aceluia dintre părinti față de care filiatia a fost mai întâi stabilită. În cazul în care filiatia a fost stabilită ulterior si față de celălalt părinte, instanta judecătorească va putea da încuviintare copilului să poarte numele acestuia din urmă. În cazul în care copilul a fost recunoscut în același timp de ambii părinti, se aplică dispozitiile Art. 71 alin. 2.

Art.74 Dacă filiatia copilului din afara căsătoriei este stabilită față de ambii părinti, încredintarea lui, precum si contributia părintilor la cheltuielile de crestere, educare, învățatură si pregătire profesională, se vor hotărî potrivit dispozitiilor Art. 51-53 inclusiv, care se aplică prin asemănare.

CAPITOLUL III ADOPTIA

Art. 75 Adoptia este o măsură specială de protecție a drepturilor copilului, prin care se stabilește filiația între cel care adoptă și copil, precum și rudenia dintre copil și rudele adoptatorului.

Art. 76 Adoptia se face numai pentru protejarea intereselor superioare ale copilului. Adoptia este reglementată prin legi speciale.

CAPITOLUL IV

OBLIGATIA DE ÎNTRETINERE

Art.77 Obligatia de întreținere există între sot și soție, părinți și copii, cel care înfiiază și înfiat, bunici și nepoti, străbunici și strănepoti, frați și surori, precum și între celelalte persoane anume prevăzute de lege.

Are drept la întreținere numai acela care se află în imposibilitatea de a obține un venit minim necesar satisfacerii nevoilor de hrană, îmbrăcăminte și locuință, din cauza incapacității de muncă, a handicapului sau a vârstei.

Descendentul are drept la întreținere, indiferent de situația în care se află, până la vârsta majoratului.

După majorat, în condițiile în care își continuă studiile, descendentul se bucură de dreptul la întreținere până la împlinirea vârstei de 25 de ani doar dacă nu se află în una din următoarele situații:

- nu este încadrat în muncă;
- nu este căsătorit.

Art.78 Dacă părinții firești ai minorului au murit, sunt dispăruți sau sunt în situația de a nu putea oferi întreținere, soțul care a contribuit la întreținerea copilului celuilalt soț este obligat să ofere în continuare întreținere acestuia, până la vârsta majoratului.

Copilul va putea fi obligat să dea întreținere celui care l-a întreținut timp de zece ani, astfel cum se arată în alineatul precedent.

Art.79 Acela care și-a asumat sarcina creșterii, educării și formării unui minor, fără a întocmi formele de legale de adopție, are obligația să îl întrețină până la vârsta majoratului, însă numai dacă părinții firești au murit, sunt dispăruți ori sunt în situația de a nu putea oferi întreținere.

Art.80 Întreținerea se datorează în ordinea următoare:

- a) soții își datorează întreținere înaintea celorlalți obligați;
- b) descendentul este obligat la întreținere înaintea ascendentului, iar, dacă sunt mai mulți descendenți sau mai mulți ascendenți, cel în grad mai apropiat înaintea celui mai îndepărtat;
- c) cel care înfiiază este obligat la întreținere înaintea părinților firești;
- d) frații și surorile își datorează întreținere după părinți, însă înaintea bunicii.

Art.81 În cazul în care mai multe dintre persoanele prevăzute în Art. 80 sunt obligate să întrețină aceeași persoană, ele vor contribui la plata întreținerii, proporțional cu mijloacele ce au. Dacă părintele are drept la întreținere de la mai mulți copii, el poate, în caz de urgență, să pornească acțiunea numai împotriva unuia dintre ei. Cel care a plătit întreținerea se poate întoarce împotriva celorlalți obligați pentru partea fiecăruia.

Art.82 În cazul în care cel obligat în primul rând la întreținere nu are mijloace suficiente și necesare pentru a acoperi nevoile celui ce o cere, instanța judecătorească va putea obliga pe celelalte persoane îndatorate la întreținere să o completeze, în ordinea stabilită la art. 80.

Art.83 Când cel obligat nu poate presta, în același timp, întreținere tuturor celor care sunt în drept să i-o ceară, instanța judecătorească, ținând seama de nevoile fiecăreia dintre aceste persoane, poate hotărî fie ca întreținerea să se plătească numai uneia dintre ele, fie ca întreținerea să se împartă între mai multe sau toate persoanele îndreptățite să o ceară. În acest caz instanța va hotărî, totodată, modul în care se va împărți întreținerea între persoanele care urmează a o primi.

Art.84 Obligatia de întreținere se execută în natură sau prin plata unor pensii în bani. Instanța judecătorească va stabili felul și modalitățile executării, ținând seama de împrejurări.

Art.85 Întreținerea este datorată potrivit cu nevoia celui care o cere și cu mijloacele celui ce urmează a o plăti.

Instanta judecătorească va putea mări sau micșora obligația de întreținere sau hotărî încetarea ei, după cum se schimbă mijloacele celui care dă întreținerea sau nevoia celui ce o primește.

Când întreținerea este datorată de părinte sau de cel care adoptă, ea se stabilește pînă la o pătrime din venitul total net pentru un copil, o treime pentru doi copii și o jumătate pentru trei sau mai mulți copii.

Cuantumul întreținerii la care este obligat părintele sau cel care adoptă, indiferent de nivelul venitului său total net, nu va putea fi mai mic de un sfert din salariul minim pe economie pentru un copil, o treime pentru doi copii și o jumătate pentru trei sau mai mulți copii. Nu intră sub incidența prezentului alineat, persoanele aflate în incapacitate de muncă dovedită

Art.86 Obligația de întreținere se stinge, în afară de cazul prevăzut în Art. 87, prin moartea debitorului sau a celui îndreptățit la pensia de întreținere.

Art.87 Mostenitorul persoanei care a fost obligată la întreținerea unui minor sau care i-a dat întreținerea fără a avea obligația legală este ținut, în măsura valorii bunurilor mostenite, să continue întreținerea, dacă părinții minorului au murit, sunt dispăruți sau se află în situația de a nu putea oferi întreținere, însă numai cît timp cel întreținut este minor.

În cazul în care sunt mai mulți mostenitori, obligația este solidară, fiecare dintre ei contribuind proporțional cu valoarea bunurilor mostenite.

TITLUL III

OCROTIREA CELOR LIPSITI DE CAPACITATE, A CELOR CU CAPACITATE RESTRÂNSĂ ȘI A ALTOR PERSOANE

CAPITOLUL I

OCROTIREA MINORULUI

Sectiunea I

DREPTURILE ȘI ÎNDATORIRILE PĂRINȚILOR FATĂ DE COPIII MINORI

Art.88 Ambii părinți au aceleași drepturi și îndatoriri față de copiii lor minori, fără a deosebi după cum aceștia sunt din căsătorie, din afara căsătoriei ori sunt adoptați.

Ei exercită drepturile lor părintești numai în interesul copiilor.

Art.89 Măsurile privitoare la persoana și bunurile copiilor se iau de către părinți, de comun acord. Dacă unul dintre părinți este mort, decăzut din drepturile părintești, pus sub interdicție sau, din orice împrejurare, se află în neputință de a-și manifesta voința, celălalt părinte exercită singur drepturile părintești.

Art.90 De câte ori se iveste neînțelegere între părinți cu privire la exercitiul drepturilor sau la îndeplinirea îndatoririlor părintești, autoritatea tutelară, după ce ascultă pe părinți, hotărăște, potrivit cu interesul copilului.

Art.91 Copilul minor locuiește la părinții săi. Dacă părinții nu locuiesc împreună, aceștia vor decide, de comun acord, la care dintre ei va locui copilul.

În caz de neînțelegere între părinți, instanța judecătorească, ascultând autoritatea tutelară, precum și pe copil, dacă acesta a împlinit vârsta de zece ani, va decide, ținând seama de interesele copilului.

Art.92 Părinții sunt obligați să acorde protecție și îngrijire copilului.

Ei sunt împreună responsabili pentru crearea cadrului necesar dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale și sociale a copilului.

De asemenea, părinții sunt obligați să asigure protecția copilului împotriva exploatării economice și a constrângerii la muncă de natură a comporta un risc potențial sau care este susceptibil să-i compromită educația sau să-i dăuneze sănătății sau dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.

Art.93 Autoritatea tutelară poate da încuviințare copilului, la cererea acestuia, după împlinirea vârstei de paisprezece ani, să-și schimbe traseul formativ și educațional stabilit de părinți sau să aibă locuința necesară acestei schimbări.

Art.94 Părintii au dreptul să ceară înapoierea copilului de la orice persoană care îl tine fără drept.

Instanta judecătorească va respinge cererea, dacă înapoierea este contrară intereselor copilului. Acesta va fi ascultat, dacă a împlinit vârsta de zece ani.

Art.95 Părintii au dreptul și obligația de a administra bunurile copilului lor minor și de a-l reprezenta în actele civile până la data când el împlineste vârsta de paisprezece ani. După împlinirea vârstei de paisprezece ani minorul își exercită singur drepturile și își execută tot astfel obligațiile, însă numai cu încuviințarea prealabilă a părinților spre a-l apăra împotriva abuzurilor din partea celor de-al treilea.

Dispozițiile secțiunii a II-a din prezentul capitol vor fi aplicabile prin asemănare. Cu toate acestea, nu se va întocmi inventarul prevăzut în art. 114, în care copilul nu are alte bunuri decât cele de uz personal.

Art.96 Părintele nu are nici un drept asupra bunurilor copilului și nici asupra bunurilor părintelui, în afară de dreptul la mostenire și la întreținere.

Art.97 Copilul minor este întreținut de părinții săi. Dacă minorul are un venit propriu, care nu este îndestulător, părintii au îndatorirea să asigure condițiile necesare pentru creșterea, educarea și formarea sa profesională.

În caz de neînțelegere, întinderea obligației de întreținere datorată de părinții minorului, felul și modalitățile executării, precum și contribuția fiecăruia dintre părinți, se vor stabili de instanța judecătorească, cu ascultarea autorității tutelare.

Art.98 Autoritatea tutelară este obligată să exercite un control efectiv și comun asupra felului în care părinții își îndeplinesc obligațiile privitoare la persoana și bunurile copilului. Delegații autorității tutelare au dreptul să viziteze copiii la locuința lor și să se informeze pe orice cale despre felul cum aceștia sunt îngrijiți în ceea ce privește sănătatea și dezvoltarea lor fizică, mentală, spirituală, morală și socială, precum și creșterea, educarea și formarea lor profesională; la nevoie ei vor oferi consilierea de specialitate necesară.

Art.99 Dacă sănătatea sau dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului este pusă în pericol prin:

- a) felul de exercitare a drepturilor părintești,
- b) prin orice forme de violență, vătămare, abuz fizic sau mental, inclusiv abuz sexual,
- c) prin neglijență gravă în îndeplinirea obligațiilor de părinte,
- d) prin rele tratamente aplicate minorului,
- e) prin orice forme de exploatare,

instanța judecătorească, la cererea autorității tutelare, va pronunța decăderea părintelui din drepturile părintești.

Citarea părinților și a autorității tutelare este obligatorie.

Art.100 Părintele decăzut din drepturile părintești nu este scutit de obligația de întreținere a copilului.

Art.101 Autoritatea tutelară va îngădui părintelui decăzut din drepturile părintești să păstreze legături personale cu copilul, cu excepția situației în care creșterea, educarea și formarea sa profesională ar fi puse în pericol.

Art.102 Instanta judecătorească va reda părintelui decăzut din drepturile părintești exercitiul acestor drepturi, dacă au încetat împrejurările care au dus la decădere, astfel încât, prin redarea acestor drepturi, creșterea, educarea și formarea sa profesională și interesele patrimoniale ale copilului nu mai sunt puse în pericol.

Sectiunea a II-a **TUTELA MINORULUI**

Art.103 În cazul în care ambii părinți fiind morți, necunoscuți, decăzuți din drepturile părintești, puși sub interdicție, dispăruți ori declarați morți, copilul este lipsit de îngrijirea ambilor părinți, copilul va fi pus sub tutelă.

Art.104 Tutela se exercită numai în interesul minorului.

Art.105 Au obligația ca, în termen de cel mult cinci zile de la data când află de existența unui minor lipsit de îngrijire părintească în cazurile prevăzute în Art. 103, să înștiințeze autoritatea tutelară:

- a) persoanele apropiate minorului, precum și administratorii și locatarii imobilului în care locuiește minorul;
- b) serviciul de stare civilă, cu prilejul înregistrării morții unei persoane, precum și biroul notarial public, cu prilejul deschiderii unei mosteniri;
- c) instanțele judecătorești, procuratura și poliția, cu prilejul pronunțării, luării sau executării unor măsuri privative de libertate;
- d) organele administrației publice, organizațiile și fundațiile neguvernamentale, instituțiile de ocrotire, precum și orice altă persoană.

Art.106 Numirea tutorelui se face de autoritatea tutelară, din oficiu sau la încunostiintarea acesteia, de către cei arătați în Art. 105.

Art.107 Nu poate fi tutore:

- a) minorul sau cel pus sub interdicție;
 - b) cel decăzut din drepturile părintești sau declarat incapabil de a fi tutore;
 - c) cel căruia i s-a restrâns exercitiul unor drepturi politice sau civile, fie în temeiul legii, fie prin hotărâre judecătorească;
 - d) cel care, exercitând o altă tutelă, a fost îndepărtat din aceasta;
 - e) cel care, din cauza intereselor potrivnice cu ale minorului, nu ar putea îndeplini sarcina tutelei.
- Când vreuna dintre împrejurările arătate în prezentul articol se ivate în timpul tutelei, tutorele va fi îndepărtat.

Art.108 Cel numit tutore nu poate refuza această sarcină.

Cu toate acestea, poate refuza sarcina tutelei:

- a) cel care are vârsta de saizeci de ani împliniti;
- b) femeia însărcinată sau mama unui copil mai mic de opt ani;
- c) cel care crește și educă doi sau mai mulți copii;
- d) cel care exercită o altă tutelă sau o curatelă;
- e) cel care din cauza bolii, a infirmității, a ocupației, a depărtării domiciliului de locul unde se află bunurile minorului sau din alte motive întemeiate, nu ar putea să îndeplinească această sarcină.

Dacă vreuna dintre împrejurările arătate în prezentul articol se ivesc în timpul tutelei, tutorele poate cere să fie înlocuit.

Art.109 Autoritatea tutelară va comunica în scris tutorelui numirea sa și va afișa decizia de numire la Consiliul Local sau, respectiv, Consiliul Municipiului București în a cărei rază teritorială se afla domiciliul minorului.

Drepturile și îndatoririle tutorelui încep de la primirea comunicării.

Între timp autoritatea tutelară poate lua măsurile provizorii cerute de interesele minorului.

Art.110 Tutorele care, fiind în exercitiul atribuțiilor sale, a cerut înlocuirea este obligat să-și exercite aceste atribuții până la rezolvarea cererii sale de înlocuire.

Art.111 Tutela este o sarcină gratuită.

Cu toate acestea, autoritatea tutelară, ținând seama de munca depusă în administrarea averii și de starea materială a minorului și a tutorului, va putea acorda acestuia din urmă o remunerație, care nu va depăși zece la sută din veniturile bunurilor minorului. Autoritatea tutelară, potrivit împrejurărilor, va putea modifica sau suprima această remunerație.

Art.112 Minorul pus sub tutelă locuiește la tutore. Numai cu încuviințarea autorității tutelare minorul poate avea o altă locuință.

Art.113 Dispozițiile Art. 93, 94, și 96 se aplică corespunzător și în cazul tutelei.

Art.114 După numirea tutorelui și în prezența acestuia un delegat al autorității tutelare va verifica la fața locului toate bunurile minorului, întocmind, potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă, un inventar, care va fi supus aprobării autorității tutelare.

Creanțele pe care le au față de minor tutorele, sotul, o rudă în linie dreaptă ori frații sau surorile tutorelui pot fi plătite numai cu aprobarea autorității tutelare.

Art.115 Autoritatea tutelară va stabili suma anuală necesară pentru întreținerea minorului și administrarea bunurilor sale. Ea va putea modifica, potrivit împrejurărilor, această sumă. Cheltuielile necesare pentru întreținerea minorului și administrarea bunurilor sale se acoperă din veniturile acestuia. În cazul în care veniturile minorului nu sunt îndestulătoare, autoritatea tutelară va dispune vânzarea bunurilor minorului.

Dacă minorul este lipsit de bunuri și nu are părinți sau alte rude care sunt obligați de lege să-i dea întreținere, autoritatea tutelară va cere Direcției județene sau a municipiului București pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale să contribuie la întreținerea lui.

Art.116 Este oprit să se încheie acte juridice între tutore, sotul, o rudă în linie dreaptă ori frații sau surorile tutorelui, de o parte, și minor, de alta.

Art.117 Tutorele nu poate, în numele minorului, să facă donații și nici să garanteze obligația altuia.

Tutorele nu poate, fără prealabilă încuviințare a autorității tutelare, să facă valabilă înstrăinarea ori gajarea bunurilor minorului, renunțarea la drepturile patrimoniale ale acestuia, precum și să încheie orice alte acte care depășesc dreptul de a administra.

Actele făcute cu încălcarea dispozițiilor de mai sus sunt anulabile.

Cu toate acestea, tutorele poate înstrăina, fără prealabilă încuviințare a autorității tutelare, bunurile supuse pieririi ori stricăciunii, precum și bunurile supuse dispariției ori degradării, precum și bunurile devenite nefolositoare pentru minor, dacă valoarea acestora nu depășește 250 000 lei.

Art.118 Autoritatea tutelară va acorda încuviințarea, numai dacă actul răspunde unei nevoi sau prezintă un folos neîndoielnic pentru minor.

Încuviințarea se va da pentru fiecare act în parte.

În caz de vânzare, încuviințarea va arăta în ce mod are loc vânzarea.

În toate cazurile, autoritatea tutelară poate indica tutorelui modul în care se întrebuințează sumele de bani obținute.

Art.119 Sumele de bani care întrec nevoile întreținerii minorului și ale administrării bunurilor sale, precum și hârtiile de valoare, vor fi depuse, pe numele minorului, la CEC, de unde nu vor putea fi ridicate decât cu încuviințarea autorității tutelare.

Tutorele poate depune și sumele necesare întreținerii, tot pe numele minorului. Acestea se vor trece într-un cont separat și vor putea fi ridicate de tutore, fără încuviințarea prevăzută în alineatul precedent.

Art.120 Ori de câte ori se iveste între tutore și minor interese contrare, care nu sunt dintre cele care trebuie să ducă la înlocuirea tutorelui, autoritatea tutelară va numi un curator.

Art.121 Minorul care a împlinit vârsta de paisprezece ani încheie actele juridice cu încuviințarea prealabilă a tutorelui, iar în cazurile prevăzute în Art. 120 și 140 lit.c, cu încuviințarea prealabilă a curatorului.

Dacă actul pe care minorul urmează să-l încheie face parte dintre acelea pe care tutorele nu le poate încheia decât cu încuviințarea autorității tutelare, va fi necesară și prealabila încuviințare a acestuia.

Minorul nu poate să facă, nici chiar cu încuviințare, donații și nici să garanteze obligația altuia. Actele făcute cu încălcarea dispozițiilor de mai sus sunt anulabile.

Art.122 Tutorele este dator să prezinte anual autorității tutelare un raport despre modul cum a îngrijit de minor, precum și administrarea bunurilor acestuia.

Raportul se va prezenta autorității tutelare în termen de treizeci de zile de la sfârșitul anului calendaristic.

În afară de raportul anual, tutorele este obligat, la cererea autorității tutelare, să dea rapoarte despre felul cum a îngrijit de minor, precum și despre administrarea bunurilor acestuia.

Art.123 Autoritatea tutelară va verifica bilanțul veniturilor minorului și cheltuielilor necesare întreținerii acestuia și administrării bunurilor sale și, în cazul în care constată că sunt corect realizate și corepund realității, va da descărcare tutorelui.

Art.124 Autoritatea tutelară va exercita un control efectiv și continuu asupra modului în care tutorele își îndeplinește obligațiile sale cu privire la minor și bunurile acestuia, dispozițiile Art. 98 alin. 2 fiind aplicabile. Pentru facilitarea controlului, autoritatea tutelară va putea cere colaborarea instituțiilor administrației și instituțiilor de ocrotire.

Art.125 Tutorele nu poate modifica traseul formativ și educațional al minorului stabilit înainte de data numirii sale, decât cu aprobarea autorității tutelare.

Art.126 Minorul, precum și toți cei prevăzuți în Art. 105, pot face plângere autorității tutelare cu privire la actele sau faptele tutorelui de natură a pune în pericol interesele minorului. Dispozițiile art 99 se aplică prin asemănare situației în care tutorele va fi îndepărtat.

Art.127 Până la intrarea în funcțiune a noului tutore autoritatea tutelară va numi un curator.

Art.128 La încetarea tutelei, tutorele este dator ca, în termen de cel mult 30 zile, să prezinte autorității tutelare un raport general. El are aceeași obligație și în caz de îndepărtare din tutelă.

Bunurile care au fost în administrarea tutorelui vor fi predate, după caz, fostului minor, mostenitorilor acestuia sau noului tutore.

Art.129 După predarea bunurilor, verificarea bilanțurilor și aprobarea lor, autoritatea tutelară va da tutorelui descărcare de gestiune a sa.

Chiar dacă autoritatea tutelară a dat tutorelui descărcare de gestiune, aceasta răspunde pentru

paguba pricinuită prin culpa sa.

Tutorele care înlocuiește pe un alt tutore are obligația să ceară fostului tutore repararea pagubelor ce acesta a pricinuit minorului prin culpa.

CAPITOLUL II INTERDICTIA

Art.130 Vor fi puse sub interdicție persoanele aflate în imposibilitatea asumării faptelor lor datorită unor probleme de sănătate mintală.

Pot fi puși sub interdicție și minorii.

Art.131 Interdicția poate fi cerută de autoritatea tutelară, precum și de toți cei prevăzuți în art. 105.

Art.132 Interdicția se pronunță de instanța judecătorească, cu concluziile procurorului, și își produce efectele de la data când hotărârea a rămas definitivă.

După ce a rămas definitivă, hotărârea se va comunica, fără întârziere, de către instanța judecătorească ce a pronunțat-o, instanței locului unde actul de naștere al celui pus sub interdicție a fost înregistrat, spre a fi transcrisă în registrul anume destinat.

Când sentința judecătorească prin care s-a pronunțat interdicția a fost atacată cu recurs și acesta a fost respins, instanța de recurs va face ea însăși comunicarea prevăzută de acest articol, trimițând, în copie dispozitivul sentinței.

Incapacitatea celui pus sub interdicție nu va putea fi opusă unui al treilea decât de la data transcrierii hotărârii, afară numai dacă cel de-al treilea a cunoscut interdicția pe altă cale.

Art.133 Hotărârea de punere sub interdicție rămasă definitivă va fi comunicată de instanța judecătorească autorității tutelare, care va desemna un tutore.

De asemenea, hotărârea de punere sub interdicție rămasă definitivă va fi comunicată medicului de familie, pentru ca acesta să instituie asupra celui interzis, potrivit instrucțiunilor Ministerului Sănătății, o supraveghere medicală permanentă.

Art.134 În caz de nevoie și până la rezolvarea cererii de punere sub interdicție, autoritatea tutelară va putea numi un curator pentru îngrijirea persoanei și reprezentarea celui a cărui interdicție a fost cerută, precum și pentru administrarea bunurilor.

Art.135 Regulile privitoare la tutela minorului care nu a împlinit vârsta de paisprezece ani se aplică și în cazul tutelei celui pus sub interdicție, în măsura în care legea nu dispune altfel.

Art.136 Tutorele celui pus sub interdicție este în drept să ceară înlocuirea sa după trei ani de la numire.

Art.137 Tutorele este dator să întreprindă cele necesare îngrijirii în vederea vinecării și a asigurării unor bune condiții de viață celui pus sub interdicție; în acest scop, se vor întrebuința veniturile și, la nevoie, toate bunurile celui pus sub interdicție.

Autoritatea tutelară, de acord cu serviciul sanitar competent și ținând seama de împrejurări, va hotărî dacă cel pus sub interdicție va fi îngrijit la locuința lui ori într-o instituție sanitară.

Art.138 Minorul care la data punerii sub interdicție, se afla sub ocrotirea părinților, va rămâne sub această ocrotire până la data când devine major, fără a i se numi un tutore.

Dispozițiile art. 137 sunt aplicabile și situației prevăzute în prezentul alineat.

Dacă la data când minorul devine major el se află sub interdicție, autoritatea tutelară va numi un tutore.

În cazul în care, la data punerii sub interdicție, minorul se află sub tutelă, autoritatea tutelară, va hotărî dacă fostul tutore al minorului păstrează sarcina tutelei sau va numi un nou tutore.

Art.139 Dacă au încetat cauzele care au provocat interdictia, instanta judecătorească va pronunța ascultând concluziile procurorului, ridicarea ei.

Cererea se va putea face de cel pus sub interdicție, de tutore, precum și de toți cei prevăzuți în Art. 105.

Hotărârea care pronunță ridicarea interdicției își produce efectele de la data când a rămas definitivă. Ea se va comunica, de către instanța judecătorească care a pronunțat-o, instanței locului unde s-a transcris hotărârea de punere sub interdicție, spre a fi de asemenea transcrisă în registrul prevăzut de art. 132 și, totodată, spre a se face, în același registru mențiune despre ridicarea interdicției, pe marginea hotărârii care a pronunțat interdicția.

Încetarea dreptului de reprezentare al tutorelui nu va putea fi opusă unui al treilea decât de la data când, potrivit dispozițiilor alineatului precedent, a fost făcută mențiune despre ridicarea interdicției, afară numai dacă cel de-al treilea a cunoscut ridicarea interdicției pe altă cale.

CAPITOLUL III CURATELA

Art.140 În afară de alte cazuri prevăzute de lege, autoritatea tutelară va putea institui curatela:

- a) dacă, din cauza bătrâneții, a bolii sau a unei infirmități fizice, o persoană, deși capabilă, nu poate, personal, să-și administreze bunurile sau să-și apere interesele în condiții multumitoare și, din motive temeinice, nu-și poate numi un reprezentant;
- b) dacă, din cauza bolii sau din alte motive, o persoană deși capabilă, nu poate, nici personal, nici prin reprezentanți, să ia măsurile necesare în cazuri a căror rezolvare nu suferă amânare;
- c) dacă, din cauza bolii sau din alte motive, părintele sau tutorele este împiedicat să îndeplinească un anumit act în numele persoanei ce reprezintă sau ale cărei acte la încuviințează;
- d) dacă o persoană, fiind obligată să lipsească vreme îndelungată de la domiciliu, nu a lăsat un mandat general;
- e) dacă o persoană a dispărut fără a se avea știri despre ea și nu a lăsat un mandat general.

Art.141 În cazurile prevăzute în Art. 140, instituirea curatelei nu aduce nici o atingere capacității celui pe care curatorul îl reprezintă.

Art.142 Curatela se poate institui la cererea celui care urmează a fi reprezentat, a sotului său, a rudelor, a celor arătați în Art. 103, precum și a tutorelui, în cazul prevăzut în Art. 140 lit.c. Autoritatea tutelară poate institui curatela și din oficiu. Curatela nu se poate institui decât cu consimțământul celui reprezentat, în afară de cazurile în care consimțământul nu poate fi dat.

Art. 143 În cazurile în care se instituie curatela se aplică regulile de la mandat. Autoritatea tutelară poate da instrucțiuni curatorului, în locul celui reprezentat, în toate cazurile în care acesta din urmă nu este în măsură să o facă.

Art. 144 Curatorul este în drept să ceară înlocuirea sa după trei ani de la numire.

Art. 145 Dacă au încetat cauzele care au provocat instituirea curatelei, aceasta va fi ridicată de autoritatea tutelară la cererea curatorului, a celui reprezentat, a oricăruia dintre cei prevăzuți în Art. 105 ori din oficiu.

CAPITOLUL IV AUTORITATEA TUTELARĂ

Art. 146 Atributiile de autoritate tutelară aparțin organelor executive și de dispoziție ale consiliilor locale respectiv ale consiliilor de sector în cazul municipiului București.

Art. 147 Autoritatea tutelară competentă este:

- a) pentru ocrotirea părintească și tutela minorului, cea de la domiciliul minorului;
- b) pentru tutela persoanei pusă sub interdicție, cel de la domiciliul acesteia;
- c) pentru curatela prevăzută în Art. 140 lit. a sau c cea de la domiciliul persoanei reprezentate sau al minorului de paisprezece ani;
- d) în cazul prevăzut în Art. 140 lit. b, fie autoritatea tutelară de la domiciliul persoanei reprezentate, fie autoritatea tutelară de la locul unde trebuie luate măsurile urgente;
- e) pentru curatela prevăzută în Art. 140 lit. d sau e, cea de la ultimul domiciliu din țară al celui lipsă ori a celui dispărut.

Art. 148 Deciziile autorității tutelare pot fi atacate la autoritatea ierarhic superioară, care, potrivit legii, exercită atribuțiile de îndrumare și control.

DISPOZIȚII FINALE

Art. 149 Prezentul cod intră în vigoare la 60 de zile de la data publicării sale în Monitorul Oficial.

Art. 150 La intrarea în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 4/04. 04. 1956 cu modificările și completările ulterioare.